

ПАВЛОВ ЮРІЙ ВАСИЛЬОВИЧ

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри фізичного виховання,
кандидат педагогічних наук, доцент

БІРЮКОВ ОЛЕКСАНДР АРКАДІЙОВИЧ

Національний університет «Одеська юридична академія»,
старший викладач кафедри фізичного виховання

ЗАВЕРЗАЄВ ВАЛЕРІЙ ВОЛОДИМИРОВИЧ

Національний університет «Одеська юридична академія»,
старший викладач кафедри фізичного виховання

ОСНОВИ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ФІЗИЧНУ КУЛЬТУРУ І ЗДОРОВ'Я

Фізична культура – органічна частина загальнолюдської культури, її особлива самостійна область. Вона впливає на життєво важливі сторони індивіда, отримані у вигляді задатків, які передаються генетично і розвиваються в процесі життя під впливом виховання, діяльності і навколишнього середовища. Вона задовольняє соціальні потреби в спілкуванні, грі, розвазі. Фізична культура оптимізує стан здоров'я. Вона проявляє себе в трьох основних напрямках.

По-перше, визначає здатність до саморозвитку, відображає спрямованість особистості «на себе», що обумовлено її соціальним і духовним досвідом, забезпечує її прагнення до творчого самовдосконалення.

По-друге, фізична культура – основа самодіяльного, ініціативного самовираження майбутнього фахівця, прояв творчості у використанні коштів фізичної культури, спрямованих на предмет і процес його професійної праці.

По-третє, вона відображає творчість особистості, спрямовану на відносини, що виникають у процесі фізкультурно-спортивної, суспільної та професійної діяльності.

Закон України «Про фізичну культуру і спорт» прийнятий у грудні 1993 року визначає цінність фізичної культури і спорту для здоров'я, фізичного і духовного розвитку населення, утвердження міжнародного авторитету України у світовому співтоваристві. Відповідно до Закону, держава регулює відносини у сфері фізичної культури і спорту шляхом формування державної політики в цій сфері, створення відповідних державних органів та умов їх функціонування, яким гарантуються права громадян на заняття фізичною культурою і спортом; визначаються і характеризуються сфери та напрямки впровадження фізичної культури. Окремі розділи Закону визначають правові засади функціонування сфери спортивної діяльності та самоврядування в галузі фізичної культури і спорту. Процес фізичного виховання у сфері освіти

регламентується 12-ою статтею Закону. Відповідно до статті 41 особи, винні в порушенні законодавства про фізичну культуру і спорт, несуть дисциплінарну адміністративну або кримінальну відповідальність.

Законодавство України про фізичну культуру і спорт базується на Конституції України і складається з цього Закону, відповідних міжнародних договорів України та інших нормативно-правових актів, що регулюють правовідносини у цій сфері.

Громадяни України мають право займатися фізичною культурою і спортом незалежно від ознак раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, мовних або інших ознак.

Це право забезпечується шляхом:

- вільного вибору видів спорту та фізкультурно-спортивних послуг;
- доступності та безпечності занять фізичною культурою і спортом;
- захисту прав та законних інтересів громадян; створення закладів фізичної культури і спорту;
- об'єднання громадян у громадські організації фізкультурно-спортивної спрямованості;
- здобуття спеціальної освіти та здійснення відповідної професійної діяльності

Державна політика у сфері фізичної культури і спорту ґрунтується на засадах: визнання фізичної культури і спорту як пріоритетного напрямку гуманітарної політики держави; визнання фізичної культури як важливого чинника всебічного розвитку особистості та формування здорового способу життя; забезпечення безпеки життя та здоров'я осіб, які займаються фізичною культурою і спортом, учасників та глядачів спортивних і фізкультурно – оздоровчих заходів; забезпечення різноманітності, високої якості та доступності фізкультурно-спортивних послуг для громадян.

Державне управління фізичною культурою і спортом здійснюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері фізичної культури та спорту, центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері фізичної культури та спорту.

Основними завданнями громадських організацій фізкультурно-спортивної спрямованості учнів та студентів є:

- залучення учнів та студентів у позанавчальний час до фізкультурно-оздоровчої та спортивної діяльності у загальноосвітніх, професійно-технічних, вищих навчальних закладах;
- організація і проведення спортивних змагань серед учнів та студентів; забезпечення їх участі у відповідних міжнародних спортивних змаганнях.

Громадські організації фізкультурно-спортивної спрямованості учнів та студентів діють на підставі статутів.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері освіти, на конкурентних засадах у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку визначає всеукраїнську громадську

організацію фізкультурно- спортивної спрямованості студентів, яка має право представляти Україну у відповідних міжнародних організаціях та на Всесвітній універсіаді, якщо інше не передбачено вимогами відповідних міжнародних організацій та/або міжнародними договорами України.

Всеукраїнські громадські організації фізкультурно-спортивної спрямованості учнів та студентів спільно із всеукраїнськими спортивними федераціями з певних видів спорту протягом навчального року можуть проводити змагання у відповідних дитячих та студентських лігах.

Систематичному диспансерному огляду службою спортивної медицини підлягають особи, які займаються фізичною культурою, та спортсмени дитячо – юнацького, резервного спорту та спорту вищих досягнень, ветерани спорту.

Допуск осіб до занять фізичною культурою і спортом здійснює лікар із спортивної медицини.

Заняття фізичною культурою і спортом здійснюються з додержанням медичних норм, встановлених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я.

Таким чином, можна вважати, що фізична культура – це сукупність досягнень суспільства у створенні та раціональному використанні спеціальних засобів, методів і умов цілеспрямованого вдосконалення людини.

Основними показниками розвитку фізичної культури на даному етапі розвитку нашої держави, як це сказано в главі 2 Закону України «Про фізичну культуру і спорт», є рівень здоров'я, фізичний розвиток та підготовленість різних верст населення.

Список використаної літератури:

1. <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12>
2. Фізичне виховання: Підручник / За ред. В. А. Головіна, В. А. Маслякова, А. В. Коробкова и др. – М.: Вища школа.
3. <http://www.naukainformi.kpi.ua>

Ключові слова: фізична культура, здоров'я, Закон України.

Ключевые слова: физическая культура, здоровье, Закон Украины.

Key words: physical education, health, the Law of Ukraine.